

ΣΤΕ 1672/2010 [Παράνομη παράλειψη ανάκλησης Ε.Π.Ο.]

Περίληψη

-Η Ε.Π.Ο. λιμενικών εγκαταστάσεων σε όρμο Σερίφου, της οποίας οι αιτούντες ζήτησαν την ανάκληση, ούτε εφαρμόστηκε, εφόσον δεν εκδόθηκε άδεια λειτουργίας των λιμενικών αυτών εγκαταστάσεων, ούτε εκδόθηκε αποκλειστικά για να εξυπηρετηθεί η διακίνηση υλικού εξαγόμενου από παρακείμενο λατομείο. Το εν λόγω άλλωστε λατομείο λειτουργούσε χωρίς άδειες λειτουργίας και εκμετάλλευσης. Η απόφαση της οποίας ζητήθηκε η ανάκληση εντάσσεται εξάλλου στη μη υλοποιηθείσα διαδικασία επέμβασης σε περιοχή ιδιαίτερης προστασίας. Με αυτά τα δεδομένα, η σιωπηρή απόρριψη του αιτήματος ανάκλησης της πιο πάνω Ε.Π.Ο. συνιστά παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, η οποία πρέπει να ακυρωθεί.

Πρόεδρος: *Αγγ. Θεοφιλοπούλου*

Εισηγητής: *Ν. Ρόζος*

Δικηγόροι: *Γ. Δημάκη, Μ. Χαϊνταρλής*

Βασικές Σκέψεις

2. Επειδή με την μεν 4573/8.7.1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου παραχωρήθηκε από τον Δήμο Σερίφου έκταση 4.875 τ.μ. στη θέση Ο.Μ. για την εγκατάσταση λιμενικών έργων και ταινιοδρόμου φορτώσεως αδρανών υλικών και λατομείου παραγωγής γνευστού, με τη δε κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ, Εμπορικής Ναυτιλίας και Αναπτύξεως ΑΠ 107327/30.12.1999 εγκρίθηκαν μέχρι 31.12.2010 οι περιβαλλοντικοί όροι των ανωτέρω λιμενικών έργων, του ταινιοδρόμου φορτώσεως και λοιπών εγκαταστάσεων, μεταξύ των οποίων και οδοί προσπελάσεως.
3. Επειδή με προφανές έννομο συμφέρον παρεμβαίνουν με ιδιαίτερο ο κάθε ένας δικόγραφο υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως: α) ο Δήμος Σερίφου και β) η Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία «Λ. ΑΒΕΕ», στην οποία με την 1556.9.2.2000 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου παραχωρήθηκαν κατ' επίκληση της ανωτέρω από 30.12.1988 κοινής υπουργικής αποφάσεως και για 50 έτη από την απόκτηση της άδειας λειτουργίας του λιμενικού έργου, η χρήση τμημάτων αιγιαλού και παραλίας του όρμου «Μ» για την κατασκευή των ανωτέρω έργων.
4. Επειδή η δεύτερη (Ν.Σ.), ο πέμπτος (Β.Κ.) και ο ένατος (Ν.Χ.) από τους αιτούντες ασκούν την κρινόμενη αίτηση με προφανές έννομο συμφέρον, ως ιδιοκτήτες ακινήτων στη μικρή νήσο Σέριφο, παραδεκτώς δε ομοδικούν,

προβάλλοντες κοινούς λόγους ακυρώσεως που στηρίζονται στην αυτήν πραγματική και νομική βάση. Αντιθέτως, η Τρίτη (Ε.Ρ.), ο τέταρτος (Ι.Α.), ο έβδομος (Α.Τ.), ο όγδοος (Π.Γ.), ο δέκατος (Ν.Τ.) και ο ενδέκατος (Γ.Σ.) από τους αιτούντες ασκούν την κρινόμενη αίτηση απαραδέκτως, διότι δεν απέδειξαν την ιδιότητά τους ως κατοίκων Σερίφου, την οποία επικαλούνται. Ομοίως απαραδέκτως ασκεί, για τον αυτό ως άνω λόγο, την κρινόμενη αίτηση το πρώτο των αιτούντων (Σωματείο «Εταιρεία Φίλων Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Περιβάλλοντος “Η Σέριφος”»), διότι δεν προσκόμισε το καταστατικό του, από το οποίο θα προέκυπτε ο σκοπός του και η ύπαρξή του κατά το χρόνο της υποβολής της σιωπηρώς απορριφθείσας αιτήσεως.

5. Επειδή, περαιτέρω, εμπροθέσμως, ασκείται η κρινόμενη αίτηση την 31.3.2008, ήτοι την 57η ημέρα από την 3.2.2008, ημερομηνία εκπνοής της τρίμηνης προθεσμίας από την υποβολή, την 2.11.2007, της αιτήσεως για την ανάκληση της ΑΠ 107317/30.12.1999 κοινής υπουργικής απόφασης. Συνεπώς, εφόσον δεν προσβάλλεται η κοινή αυτή υπουργική απόφαση αλλά η σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως περί ανακλήσεώς της, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος Δήμου Σερίφου ότι η κρινόμενη αίτηση είναι εκπρόθεσμη, δεδομένου ότι η ασκείται πέραν των 9 ετών από την έκδοση της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης.
6. Επειδή, στο άρθρο 24 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας...». Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, με το οποίο ο συντακτικός νομοθέτης, έχοντας επίγνωση του οικολογικού προβλήματος, ανήγαγε το φυσικό περιβάλλον σε αντικείμενο ιδιαίτερης έννομης προστασίας, η προστασία αυτή πρέπει να είναι πλήρης και αποτελεσματική. Κατά συνέπεια, η διάταξη αυτή καθιστά υποχρεωτική, για με τον κοινό νομοθέτη και τη Διοίκηση τη λήψη των προς τούτο αναγκαίων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων, κανονιστικών, γενικών ατομικών ή ατομικών, για δε τα δικαστήρια την παροχή αποτελεσματικής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Τούτων έπεται ότι η παράλειψη της Διοικήσεως να λάβει τα μέτρα αυτά είναι παράλειψη οφειλομένης νόμιμης ενέργειας που υπόκειται σε ακύρωση από το Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά το άρθρο 45 παρ. 4 του π. δ/τος 18/1989 (ΦΕΚ 8Α΄). Υπό την αντίθετη εκδοχή, η μεν συνταγματική αρχή θα μετέπιπτε σε απλή θεωρητική διακήρυξη αρχής, το δε φυσικό περιβάλλον θα παρέμενε χωρίς προστασία, εκτεθειμένο σε ανεπανόρθωτη καταστροφή, εναντίον της σαφούς βουλήσεως του συνταγματικού νομοθέτη (ΣτΕ 2818/1997, 1978/2002). Τα ανωτέρω ισχύουν κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση κατά την οποία η Διοίκηση παραλείπει να ανακαλέσει μη εφαρμοσθείσα διοικητική πράξη, εντασσόμενη στη διαδικασία επεμβάσεως σε περιοχή ιδιαίτερης προστασίας

- λόγω μη περαιτέρω προόδου της διαδικασίας αυτής, και η οποία είχε εκδοθεί προς αποκλειστική εξυπηρέτηση των αποτελεσμάτων άλλης επεμβάσεως στο φυσικό περιβάλλον δυνάμει διοικητικής πράξεως η οποία πλέον δεν ισχύει.
7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου συνάγονται τα εξής: Με την 163704/9/3/1990 απόφαση Υπουργού Γεωργίας παραχωρήθηκε κατά χρήση στο Δήμο Σερίφου έκταση 246.687 τ.μ. στη θέση Μ. για 10 έτη, προθεσμία η οποία με την απόφαση 120087/30.1.1997 του αυτού Υπουργού αυξήθηκε σε 20 έτη, για την εγκατάσταση μονάδας παραγωγής γνευσίου. Επακολούθησαν: α) η 24339/95/27.2.1996 κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Αναπτύξεως, με την οποία εγκρίθηκαν μέχρι 31.12.2001, οι περιβαλλοντικοί όροι για τη λειτουργία λατομείου εκμεταλλεύσεως του γνευσίου στην ανωτέρω θέση υπέρ της Α.Ε. «Ε.Κ.», η οποία είχε συμβληθεί σχετικώς με την Κοινότητα Σερίφου την 19.12.1994, β) η απόφαση της Υπουργού Αναπτύξεως Α.Π. Δ8/Β/Φ.6.31.35/3790/6.3.1997, εντολή της υπογραφόμενης από τον Προϊστάμενο Διευθύνσεως Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών, με την οποία χορηγήθηκε στο Δήμο Σερίφου άδεια εκμεταλλεύσεως λατομείου του βιομηχανικού ορυκτείου γνευσίου στην αυτή ως άνω θέση για 15 έτη, γ) οι αναφερόμενες στη σκέψη 2 4573/8.7.1998 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νότιου Αιγαίου για την παραχώρηση στο Δήμο Σερίφου εκτάσεως 4.785 τ.μ. στη θέση «Όρμος Μ.» για την εγκατάσταση λιμενικών έργων και ταινιόδρομων φορτώσεως αδρανών υλικών και λατομείου παραγωγής γνευσίου και ΑΠ 107327/30.12.1999 κοινή υπουργική απόφαση περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων των ανωτέρω λιμενικών έργων, του ταινιόδρομου φορτώσεως και λοιπών εγκαταστάσεων, μεταξύ των οποίων και οδοί προσπελάσεως. Αίτηση της παρεμβαίνουσας εταιρείας, η οποία υποκατέστησε την ανωτέρω Α.Ε. «Ε.Κ.» (βλ. το 2878/24.5.2002 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Σερίφου Ε. Χ.-Α.), να παραταθεί η ισχύς της ανωτέρω υπό στοιχεία κοινής υπουργικής αποφάσεως απορρίφθηκε με την 128373/17.7.2002 απόφαση της Διευθύντριας Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., εν συνεχεία δε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του από 17.9.2002 π. δ/τος «Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης στους οικισμούς και στις εντός σχεδίου περιοχές της νήσου Σερίφου» (ΦΕΚ 930 Δ' 24.10.2002), ορισμένες παραλίες της Σερίφου, μεταξύ των οποίων και ο όρμος Μ., χαρακτηρίστηκαν «ως αξιόλογες παραλίες για κολύμβηση και αναψυχή του κοινού», «ως εκ τούτου επιβάλλεται η διαφύλαξη της φυσικής τους κατάστασης και του δημόσιου χαρακτήρα τους». Περαιτέρω, με το Δ 8- Β/Φ6.31.31/ΟΙΚ 18918/5493/24.10.2003 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Φυσικού Πλούτου του Υπουργείου Αναπτύξεως προς το Δήμο Σερίφου γνωστοποιήθηκε σε αυτόν ότι, μετά τη λήξη της ισχύος της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής αποφάσεως 24339/95/27.2.1996 περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων της λειτουργίας λατομείου εκμεταλλεύσεως του γνευσίου, «η εκδοθείσα άδεια με ΑΠΔ8/Β/Φ.6.31.35/3790/6.3.97 δεν

παράγει πλέον έννομα αποτελέσματα και συνεπώς παύει να ισχύει μέχρι να ανανεωθούν αρμοδίως οι περιβαλλοντικοί όροι...». Στο δε Α.Π.: Δ8-Β/Φ.6.31.35/3388/830/2.3.2004 έγγραφο του αυτού Διευθυντή αναφέρεται ρητώς ότι με το προηγούμενο έγγραφό του έχει ανακληθεί η ΑΠ Δ8/β/φ.6.31.35/3790/6.3.97 άδεια εκμεταλλεύσεως του επίδικου λατομείου γνευσίου. Τέλος, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει, ούτε εξ άλλου προβάλλεται, ότι εκδόθηκε άδεια λειτουργίας των λιμενικών εγκαταστάσεων που προβλέπονται στην απόφαση περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών τους όρων η οποία παρατίθεται στην σκέψη 2 καθώς και στην παρούσα ή ότι εγκρίθηκαν νέοι περιβαλλοντικοί όροι για τη λειτουργία του λατομείου γνευσίου, το προϊόν του οποίου θα κατέληγε στις ανωτέρω εγκαταστάσεις.

8. Επειδή, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση της οποίας οι αιτούντες ζήτησαν την ανάκληση, η έγκριση δηλαδή των περιβαλλοντικών όρων λιμενικών εγκαταστάσεων στον όρμο «Μ.», αφ' ενός μεν ουδέποτε εφαρμόστηκε, εφ' όσον δεν εκδόθηκε άδεια λειτουργίας των λιμενικών αυτών εγκαταστάσεων, αφ' ετέρου δε εκδόθηκε αποκλειστικώς προκειμένου να εξυπηρετηθεί η διακίνηση γνευσίου εξαγομένου από παρακείμενο λατομείο. Προκύπτει επίσης ότι το εν λόγω λατομείο στερείτο της μεν εγκρίσεως των περιβαλλοντικών του όρων πέντε και πλέον έτη πριν την υποβολή του αιτήματος των αιτούντων, της δε αδείας εκμεταλλεύσεως του τέσσερα. Τέλος, προκύπτει ότι η απόφαση της οποίας ζητείται η ανάκληση εντάσσεται στη μη υλοποιηθείσα διαδικασία επεμβάσεως σε περιοχή ήδη ιδιαίτερης προστασίας. Υπό τα δεδομένα αυτά, η σιωπηρή απόρριψη του αιτήματος των αιτούντων να ανακληθεί η κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Εμπορικής Ναυτιλίας και Αναπτύξεως, συνιστά κατά τα αναφερόμενα στην σκέψη 5 παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας η οποία πρέπει να ακυρωθεί, κατά τον βάσιμο προβαλλόμενο σχετικό λόγο.
9. Επειδή, επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να απορριφθούν οι παρεμβάσεις.